KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 3.10.2008
COM(2008) 615 konč.

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Kanado o varnosti v civilnem letalstvu

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Kanado o varnosti v civilnem letalstvu

(predložila Komisija)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. UVOD

1. Komisija je 25. februarja 2004 od Sveta zahtevala pooblastilo, da s Kanado vodi pogajanja o vzajemnem priznavanju ugotovitev pri certificiranju na področju varnosti v civilnem letalstvu in okoljske neoporečnosti.

2. Svet je pooblastilo izdal 21. aprila 2004 in naročil Komisiji, da ta pogajanja opravi v skladu s svežnjem pogajalskih smernic, ter imenoval posebni odbor za pomoč pri izvajanju te naloge.

3. Pooblastilo, ki ga je dobila Komisija, je predvidevalo sporazum o vzajemnem priznavanju ugotovitev z osredotočanjem predvsem na dva vidika:

   (a) da se proizvodom, ki so zasnovani, proizvedeni, spremenjeni ali popravljeni pod regulativnim nadzorom ene pogodbenice, brez težav izdajo potrebna dovoljenja za registracijo ali upravljanje pod regulativnim nadzorom druge pogodbenice;

   (b) da zrakoplove, ki so registrirani ali delujejo pod regulativnim nadzorom ene pogodbenice, vzdržujejo organizacije pod regulativnim nadzorom druge pogodbenice.

4. Poglavitni cilji pogajalskih smernic so bili olajšati trgovino blaga in storitev, ki jih zajema sporazum, čim bolj omejiti podvajanje ocen, preskusov in nadzora na pomembne regulativne razlike ter zaupati sistemu certificiranja posamezne pogodbenice glede preverjanja skladnosti z zahtevami druge pogodbenice.

5. Za dosego teh ciljev so v pogajalskih direktivah opredeljeni naslednji načini:

   – postopno približati zahteve in regulativne postopke obeh pogodbenic;

   – ohraniti zaupanje v certifikacijski sistem obeh pogodbenic, gradeč na izkušnjah, pridobljenih s sodelovanjem med Kanado in skupnimi letalskimi organi (JAA), ter tako pristojnim organom vseh držav članic omogočiti, da v imenu pristojnega kanadskega organa, Transport Canada (TCCA), izvajajo naloge, potrebne za izvajanje Uredbe (ES) št. 216/2008, ki je nadomestila skupne predpise o varnosti v letalstvu, s čimer je bila ustanovljena Evropska agencija za varnost v letalstvu – Uredba št. 1592/2002;

   – omogočiti pogodbenicama, da se prepričata v sposobnost organov, vključenih v regulativni postopek druge pogodbenice, da po potrebi na ustrezen način ugotavljajo skladnost in izvajajo regulativni nadzor za izdajo lastnih dovoljenj;

   – okrepiti sodelovanje z omogočanjem rednih posvetovanj med pogodbenicama z namenom zagotoviti zadovoljivo delovanje sporazuma, še zlasti z uvedbo ustreznih mehanizmov sodelovanja za vzajemno preverjanje trajne ustreznosti in sposobnosti regulativnih organov, vključenih v izvajanje sporazuma;

– vzpostaviti sistem stalnega spremljanja delovanja sporazuma, zlasti prilog, ki so njegov sestavni del, in omogočiti učinkovito upravljanje sporazuma s strani skupnega odbora, sestavljenega iz predstavnikov obeh pogodbenic in zadolženega, da pravočasno poišče in predlaga rešitve katere koli težave, ki izhaja iz izvajanja sporazuma.

2. POGAJALSKI PROCES

6. Osrednja točka pogajanj s Kanado je bila, kako omogočiti vzajemno priznavanje dovoljenj za atestiranje plovnosti zrakoplovov, sestavnih delov in nanje nameščenih naprav ter dovoljenj za potrjevanje organizacij, vključenih v njihovo načrtovanje, proizvodnjo in vzdrževanje. Ta dovoljenja bi po določenih postopkih v zvezi s plovnostjo in vzdrževanjem izdala katera koli od pogodbenic. Med pogajanji sta se obe strani odločili določiti podrobnosti teh postopkov v ločenih prilogah k sporazumu.

7. Komisija in TCCA sta besedilo sporazuma in njegovih prilog parafirala 25. aprila 2007 v Bruslju. Ker je kanadska stran takrat reorganizirala svoje postopke notranje revizije in kontrolnega sistema nadzora, sta Komisija in Evropska agencija za varnost v letalstvu (EASA; Agencija) zahtevali, naj kanadska stran skozi dialog za krepitev zaupanja dokaže Skupnosti učinkovitost novega postopka, zlasti pri vzdrževanju in nadzoru nad organizacijami za vzdrževanje, preden obe strani napredujeta k dokončanju svojih notranjih postopkov za podpis sporazuma.

8. V okviru krepitve zaupanja je bilo med Agencijo in TCCA organiziranih več sestankov za pripravo smernic na področju vzdrževanja in s tem povezanih dejavnosti tehničnega ocenjevanja med obema tehničnima predstavnikoma. Skupnost in Kanada sta že pridobili izkušnje in okrepili zaupanje v kanadski sistem prek nemotenega in učinkovitega sodelovanja znotraj JAA na podlagi delovnega dogovora. Zato je bilo treba razumeti in oceniti, koliko bi spremembe, ki jih je predvidel TCCA, vplivale na njegov dejanski sistem obvladovanja varnosti in uporabo sporazuma, predvsem pa na ohranjanje zaupanja med obema stranema.

9. Spremembe postopkov notranje revizije in kontrolnega sistema nadzora pri TCCA naj bi bile izvedene v dveh korakih:

– prva stopnja je vključevala analizo varnostnega položaja podjetij pod regulativnim nadzorom TCCA, ki je temeljila na oceni tveganja, in zmogljivosti, ki jih organ potrebuje za zagotovitev pravilnega izvajanja in uveljavljanja svojih regulativnih zahtev, ne da bi to vplivalo na uveljavljene postopke nadzora;

– druga stopnja bi bila uporabljena za uvedbo sprememb, kadar je primerno, ki bi temeljile na izkušnjah in rezultatih ocene tveganja, opravljene med prvo stopnjo.

10. Ker bi predvidene spremembe morda lahko vplivale na vzdrževanje in izvajanje nadzora, ki ga kanadski organi opravljajo nad organizacijami za vzdrževanje, ki so v Kanadi, se je Agencija lahko seznanila z več predstavitvami novega pristopa TCCA k nadzoru nad podjetji (na podlagi ocene tveganja in sistemov obvladovanja varnosti), in sicer 23. in 24. aprila 2007 v Kölnu ter 6. junija 2007 v Pragi. V teh predstavitvah se je pokazalo, da so spremembe med prvo stopnjo pripeljale do čistih

pozitivnih rezultatov, saj so omogočile, da je organ z oceno tveganja podjetij pod svojim regulativnim nadzorom lahko bolje prednostno razvrstil dodeljevanje sredstev in s tem dosegel bolj ciljno usmerjeno delovanje. Tem predstavitvam je sledil obisk (od 17. do 22. septembra 2007) skupine EASA za standardizacijo v Ottawi. Agencija je med obiskom dobila različna pojasnila TCCA o izvajanju nadzora in izvedla inšpekcijski pregled (MIST, mednarodna standardizacija vzdrževanja), da bi ponazorila nov pristop TCCA. Kolikor je pogostost pregledov stalne plovnosti in vzdrževanja med prvo stopnjo ostala nespremenjena, je obisk potrdil pozitivne rezultate sprememb v kanadskem sistemu.

11. Prva stopnja še vedno traja. Na različnih sestankih med Agencijo in TCCA je Agencija lahko izrazila splošno zadovoljstvo, da je s sistemom, ki ga je uveljavil TCCA, zagotovljena raven varnosti, ki je enaka ravni varnosti v Skupnosti. Da bi bila Agencija in TCCA zmožna predvideti in bolje upravljati kakršne koli spremembe inšpekcijskih pregledov organizacij za vzdrževanje, ki bodo morda uvedeni med drugo stopnjo, bosta uporabila skupni sektorski odbor za vzdrževanje, ustanovljen s Sporazumom, da bi kadar koli zagotovila ohranitev zaupanja v nadzorni sistem druge strani.

3. PRAVNA PODLAGA SPORAZUMA

12. V skladu s sodno prakso Sodišča spada odprava tehničnih ovir pri trgovanju z blagom v skupno trgovinsko politiko, kot je opredeljeno v členu 133(1) ES, in s tem v izključno pristojnost Skupnosti[1].

13. Poleg tega je z začetkom veljavnosti Uredbe (ES) št. 1592/2002 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu (EASA) septembra 2002, kakor je bila nadomeščena z Uredbo (ES) št. 216/2008[2], Skupnost dosegla notranjo uskladitev na področjih, ki jih zajema ta uredba, tj. začetna in stalna plovnost (vključno z vzdrževanjem) in okoljska neoporečnost letalskih proizvodov. Ta uredba je bila dopolnjena s svežnjem izvedbenih ukrepov (uredbi Komisije št. 1702/2003 in št. 2042/2003), ki določa zahteve in postopke, ki jih morajo upoštevati vlagatelji, imetniki certifikatov in organi, da bi zagotovili, da so kadar koli izpolnjeni bistvene zahteve in cilji osnovne uredbe. Predlagani sporazum vpliva na to zakonodajo Skupnosti v smislu sodne prakse ERTA.

14. Komisija zato meni, da ima Skupnost izključno pristojnost za sklenitev sporazuma na podlagi člena 133(4) in člena 80(2) ES.

---

1 Mnenje 1/94, STO, [1994] Recueil I-5267, odstavek 33. Skladno s to sodno prakso se sporazumi o vzajemnem priznavanju za proizvode na splošno sklepajo na podlagi člena 133 ES. Glej na primer Sklep Sveta 1999/78/ES z dne 22. junija 1998 o sklenitvi Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike, UL L 31, 4.2.1999.

2 Uredba (ES) št. 216/2008 z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES, UL L 79, 19.3.2008, str. 1.

4. STRUKTURA SPORAZUMA

15. S pogajanji usklajeni sporazum v glavnem odraža strukturo „klasičnega“ sporazuma na področju varnosti v letalstvu, t. i. „BASA“, kot se imenujejo obstoječi dvostranski sporazumi o varnosti v letalstvu (*bilateral aviation safety agreements*) med državami članicami in Kanado. Tako kot BASA tudi ta sporazum temelji na medsebojnem zaupanju v sistem druge strani in na primerjavi regulativnih razlik. Zato prinaša obveznosti in metode za sodelovanje med izvoznim in uvoznim organom, tako da lahko slednji izda svoj lastni certifikat o letalskem proizvodu, delu ali napravi brez podvajanja vseh ocen, ki jih je opravil izvozni organ, kot tudi postopke za reševanje sporov za spremembo sporazuma.

16. Načini za uresničevanje tega, tj. za sodelovanje in vzajemno priznavanje ugotovitev druge strani pri certificiranju na področju plovnosti in vzdrževanja (metode, obseg glede na proizvode ali storitve, regulativne razlike, v žargonu imenovane tudi „posebni pogoji“), so določeni v prilogah k Sporazumu.

17. Osnutek sporazuma se razlikuje od obstoječih BASA med državami članicami in tretjimi državami, vključno s Kanado. Za obstoječe BASA velja, da je tisto, kar je predstavljeno v prilogah, običajno obravnavano v ločenih dogovorih na ravni uprave za civilno letalstvo, ki nimajo zavezujoče narave sporazuma. Ti dogovori se običajno imenujejo „MIP“ (*maintenance implementation procedures* – postopki za izvajanje vzdrževanja) in „IPA“ (*implementing procedures for airworthiness* – izvedbeni postopki za plovnost). Določbe BASA lahko v praksi začnejo veljati šele po podpisu IPA in/ali MIP, saj so to besedila, ki opredeljujejo način za dosego ciljev, navedenih v BASA. Že na začetku pogajanj sta se strani dogovorili, da bodo posebni postopki, ki jima omogočajo vzajemno priznavanje ugotovitev pri certificiranju na dveh področjih – certificiranju organizacij za načrtovanje in proizvodnjo ter potrjevanju organizacij za vzdrževanje –, določeni v prilogah, ki bodo enako zavezujoče za obe strani in bodo sestavni del Sporazuma.

18. Osnutek sporazuma pogodbenicama omogoča, da proučita načine za nadaljnjo krepitev delovanja sporazuma in predlagata spremembe, vključno z dodajanjem novih prilog k sporazumu prek skupnega odbora. To pogodbenicama dopušča, da svobodno izbereta načine za spremembo sporazuma in njegovih prilog po enakem postopku za spremembe, ki se konča z zadnjo priglasitvijo ene pogodbenice drugi, da so bili njeni domači postopki za uveljavitev dogovorjene spremembe končani. Zlasti kadar gre za spremembe obstoječih prilog ali dodajanje novih, se pogodbenici lahko dogovorita, da sporazum spremenita s preprosto izmenjavo diplomatskih not med pogodbenicama.

19. Poleg tega osnutek sporazuma pomeni čisto korist za Skupnost, saj bo z njim uvedeno vzajemno priznavanje ugotovitev pri certificiranju na vseh področjih plovnosti za vse države članice. Omeniti je treba, da ima zdaj le šest držav članic s Kanado podpisan dvostranski dogovor o certificiranju proizvodov. TCCA je do zdaj sprejemal tudi ugotovitve evropskih uprav, zlasti kadar je bilo to opravljeno pod okriljem JAA, za izdajo njihovih dovoljenj. JAA je obratno revidiral kanadski sistem in se s kanadsko upravo dogovoril glede „pogodb o oddajanju del zunanjim izvajalcem“ z opredelitvijo postopkov, ki jih je treba spoštovati, da lahko JAA svojim organom članom priporoči priznanje kanadskih ugotovitev. Enak pristop prevladuje pri dovoljenjih za organizacije za vzdrževanje, kjer je na voljo samo šest

uradnih sporazumov. Tudi na tem področju je bila med TCCA in JAA sklenjena pogodba o „oddajanju del zunanjim izvajalcem“, ki omogoča, da organi člani JAA priznajo kanadske popravljalnice (organizacije za vzdrževanje), ki jih nadzira kanadska uprava. Za zdaj ni nobenih sporazumov, ki bi pokrivali certificiranje vpliva letalskih proizvodov na okolje.

5. VSEBINA SPORAZUMA

5.1. Jasne pravice in obveznosti obeh pogodbenic

20. V Sporazumu ni predlagano preseganje tistega, kar je dopustno v veljavnem pravnem redu posamezne pogodbenice. Veljavni pravni red za Evropsko skupnost so Uredba (ES) št. 216/2008, ki je nadomestila Uredbo (ES) št. 1592/2002 in njene izvedbene ukrepe, vključno s kakršnimi koli spremembami Uredbe.

21. Sistem Skupnosti je v celoti upoštevan v osnutku besedila, ki jasno določa delitev nalog v zvezi s certificiranjem letalskih proizvodov in komponent ter organizacij, vključenih v načrtovanje in proizvodnjo tovrstnih proizvodov in komponent.

22. Glede vzdrževanja je na podlagi dobrih izkušenj v dvostranskih odnosih med Kanado in JAA kanadska stran predlagala, naj se preseže okvir člena 12(1) Uredbe (ES) št. 216/2008, v katerem se tako kot prej v enakovrednem členu 9(1) Uredbe (ES) št. 1592/2002 predvideva, da lahko Agencija ali organi držav članic na podlagi mednarodnega sporazuma izdajajo certifikate na podlagi certifikatov, ki so jih izdali organi tretje države. Kanadski organi so dejansko predlagali izdajanje dovoljenj v imenu organizacij za vzdrževanje Agencije, ki so v Kanadi ter vzdržujejo zrakoplove in dele, zasnovane v ES, ne da bi morala Agencija izdajati svoje certifikate/dovoljenja na podlagi certifikatov/dovoljenj, ki jih je izdal TCCA. S tem predlogom je kanadska stran pokazala pripravljenost, da doseže popolno vzajemno priznavanje na področju vzdrževanja.

23. Komisija meni, da določbe člena 12(1) Uredbe (ES) št. 216/2008 niso ovira za Skupnost pri sklepanju mednarodnega sporazuma, s katerim certifikati, ki jih je izdal pristojni organ tretje države, samodejno veljajo v Skupnosti.

Ob upoštevanju tega je v Sporazumu pri vzdrževanju določeno naslednje:

– pogodbenici se dogovorita, da za namene postopka vzdrževanja skladnost z veljavno zakonodajo, ki se nanaša na vzdrževanje, ene pogodbenice in z regulativnimi zahtevami, opredeljenimi v Dodatku B1 k Sporazumu, pomeni skladnost z veljavno zakonodajo druge pogodbenice;

– pogodbenici se dogovorita, da za namene postopka vzdrževanja prakse in postopki certificiranja pristojnih organov posamezne pogodbenice pomenijo enakovredno dokazilo skladnosti z zgoraj navedenimi zahtevami;

– pogodbenici se dogovorita, da za namene postopka vzdrževanja zadevni standardi pogodbenic, ki se nanašajo na licenciranje vzdrževalnega osebja, veljajo za enakovredne.

5.2. Jasna sredstva za dosego ciljev mandata

24. V osnutku sporazuma je določeno, da vsaka od pogodbenic sprejme ugotovitve glede skladnosti kot rezultate podrobno opredeljenih postopkov druge pogodbenice, kadar so te pridobljene v skladu z določbami prilog – člen 3(1).

25. V osnutku sporazuma je priznana pravica regulativnega organa vsake od pogodbenic, da v imenu druge pogodbenice izda certifikate, ki potrjujejo skladnost s sistemom druge pogodbenice – člen 3(1).

26. Osnutek sporazuma zagotavlja ohranitev medsebojnega zaupanja na podlagi ustreznega mehanizma – predvideva vzpostavitev sistema stalnega sodelovanja in posvetovanja z okrepljenim sodelovanjem v okviru presoj, inšpekcijskih pregledov, pravočasnega obveščanja in posvetovanj o vseh zadevah s področja uporabe tega sporazuma – člen 8 o medsebojnem sodelovanju, pomoči in preglednosti.

5.3. Redna posvetovanja in hitro reševanje sporov

27. Namen osnutka sporazuma je delovati nemoteno iz dneva v dan in tako čim hitreje reševati tehnična vprašanja, do katerih prihaja pri njegovem izvajanju. V ta namen se ustanovijo skupni odbor pogodbenic in pododbora – skupni sektorski odbor za certificiranje in skupni sektorski odbor za vzdrževanje, ki poročata skupnemu odboru pogodbenic in spremljata uporabo prilog. Skupni odbor in pododbora imajo svetovalno in posredniško vlogo, s čimer zagotavljajo nemoteno delovanje sporazuma, saj predstavljajo forum za odpravljanje razlik med pogodbenicama – člen 9 (skupni odbor) in točka 2.2 Priloge 1 glede certificiranja ter točka 4.2 Priloge 2 glede vzdrževanja.

28. Naloga skupnega odbora je, da razpravlja in pogodbenicama priporoči kakršne koli spremembe sporazuma in njegovih prilog ter oblikuje delovne postopke glede regulativnega sodelovanja in preglednosti za vse dejavnosti, ki jih ne oblikujeta pododbora. Tako je mogoče konstruktivno razpravljati o področjih, ki niso zajeta v obeh prilogah, temveč v pravnem redu Skupnosti (npr. o letalskih operacijah, licencah ali simulacijskih napravah za usposabljanje), in tako postaviti temelje za kakršne koli prihodnje spremembe sporazuma.

29. Posvetovanja se lahko zahtevajo kadar koli – člen 15. Kljub temu morata pogodbenici usmeriti vse napore v rešitev tehničnih vprašanj na najnižji možni ravni, preden se ta razvijejo v „spore“.

5.4. Ohranjanje visoke stopnje zaupanja v sistem druge strani

30. Da bi ohranili visoko stopnjo zaupanja v sistem certificiranja začetne in stalne plovnosti obeh strani, Skupnost in Kanada prevzemata nekatere obveznosti:

- obvestiti drugo pogodbenico o istovetnosti „pristojnega organa“; za Skupnost to pomeni obveščanje kanadske strani, da je bila pri nacionalnem letalskem organu uspešno opravljena presoja (ki jo opravi Agencija) in da ta presoja kaže, da ta organ v celoti izpolnjuje zahteve zakonodaje Skupnosti, pozna zahteve kanadske zakonodaje na zadevnih področjih in je sposoben izvajati obveznosti, ki vplivajo na certificiranje in vzdrževanje ter izhajajo iz prilog – člen 5(2) in (3);

- z rednimi presojami zagotavljati, da nacionalni letalski organi, ki so bili drugi strani priglašeni kot „pristojni organi“, ostanejo zmožni izpolnjevati obveznosti, ki izhajajo iz sporazuma in njegovih prilog – člen 5(5);

- sodelovati pri zagotavljanju kakovosti in omogočati obojestransko udeležbo pri standardizacijskih pregledih in ugotavljanjih skladnosti (organi in podjetja) – člen 5(6) in člen 8(5);

- izmenjevati varnostne podatke – razpoložljive informacije o nezgodah, incidentih ali dogodkih – člen 8(4) – ter zagotavljati ustrezno zaupnost pri izmenjavi informacij – člen 11;

- uradno obveščati druga drugo o vseh veljavnih zahtevah ter se na zgodnji stopnji posvetovati druga z drugo o regulativnih in organizacijskih spremembah – člen 8.

31. Na tem področju je tudi razlika med tem sporazumom ter Sporazumom med ES in Združenimi državami Amerike o sodelovanju pri ureditvi varnosti v civilnem letalstvu: Kanada ni zahtevala postopka za krepitev zaupanja, ki bi vključeval njene (ali skupne) inšpekcijske preglede Agencije ali nacionalnih letalskih organov kot predhodni pogoj za podpis in sklenitev tega sporazuma. Nasprotno pa so Združene države Amerike, preden bi lahko podpisali in sklenili sporazum, vztrajale pri a) inšpekcijskih pregledih Agencije in nacionalnih letalskih organov, da bi jih vključili kot priznane pristojne organe za namen dveh prilog o certificiranju in vzdrževanju, ter b) „spremljanju projektov certificiranja“, s čimer je Zvezna uprava ZDA za letalstvo (FAA) spremljala številne projekte certificiranja za certifikate tipa in dodatne certifikate tipa, ki jih izvaja Agencija, da bi se seznanila s postopki, ki jih uporablja Agencija.

5.5. Močni zaščitni ukrepi

32. Osnutek besedila sporazuma je oblikovan tako, da pogodbenicama omogoča potrebno prožnost za takojšnje odzivanje na varnostne probleme ali za vzpostavitev višje stopnje zaščite, za katero menita, da je ustrezna za varnost – člen 6. Predvideni so bili posebni postopki, da bi obema stranema omogočili obvladovanje takih razmer brez ogrožanja veljavnosti sporazuma.

33. Če pa pogodbenici kakega položaja ne moreta zadovoljivo izboljšati, osnutek besedila sporazuma najprej predvideva možnost začasnega preklica priznavanja ugotovitev spornega pristojnega organa – člen 10, nato pa sredstva in postopke, ki jih je treba upoštevati za prenehanje veljavnosti dela sporazuma ali sporazuma v celoti – člen 16(2).

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Kanado o varnosti v civilnem letalstvu

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ter zlasti člena 80(2) in člena 133(4) v povezavi s prvim stavkom prvega pododstavka člena 300(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije[3],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Komisija je v imenu Skupnosti s pogajanji dosegla sporazum s Kanado o varnosti v civilnem letalstvu v skladu s sklepom Sveta, ki pooblašča Komisijo, da začne pogajanja[4].

(2) Sporazum, ki ga je s pogajanji dosegla Komisija, je treba podpisati ob upoštevanju njegove morebitne poznejše sklenitve.

(3) Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da njihovi dvostranski sporazumi s Kanado, ki imajo enako vsebino, prenehajo veljati ob začetku veljavnosti tega sporazuma –

SKLENIL:

Člen 1

Podpis Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Kanado o varnosti v civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) se pod pogojem sprejetja sklepa Sveta o njegovi sklenitvi odobri v imenu Skupnosti. Besedilo Sporazuma je priloženo temu sklepu.

Predsednik Sveta je pooblaščen, da imenuje osebo(-e), pooblaščeno(-e), da v imenu Skupnosti podpiše(-jo) Sporazum, če se ta sklene.

---

[3] UL C , , str. .

[4] SEC(2004) 213 konč. z dne 25. februarja 2004.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

Predlog

SKLEP SVETA

o sklenitvi Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Kanado o varnosti v civilnem letalstvu

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 80(2) in člena 133(4) v povezavi s prvim stavkom prvega pododstavka člena 300(2), prvega pododstavka člena 300(3) in člena 300(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije[5],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Komisija je v imenu Skupnosti s pogajanji dosegla sporazum s Kanado o varnosti v civilnem letalstvu v skladu s sklepom Sveta, ki pooblašča Komisijo, da začne pogajanja.

(2) Sporazum je bil podpisan v imenu Skupnosti ob upoštevanju njegove morebitne poznejše sklenitve v skladu s Sklepom …/…/ES Sveta z dne ….

(3) Sporazum je treba odobriti.

(4) Treba je določiti postopke za udeležbo Skupnosti v skupnih odborih, ustanovljenih s Sporazumom, in za sprejetje nekaterih sklepov, ki zadevajo zlasti spremembo Sporazuma in njegovih prilog, dodajanje novih prilog, prenehanje veljavnosti posameznih prilog, posvetovanja in reševanje sporov ter sprejetje zaščitnih ukrepov.

(5) Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da njihovi dvostranski sporazumi s Kanado, ki imajo enako vsebino, prenehajo veljati ob začetku veljavnosti tega sporazuma –

SKLENIL:

Člen 1

(1) Sporazum med Evropsko skupnostjo in Kanado o varnosti v civilnem letalstvu se v imenu Skupnosti odobri.

(2) Besedilo Sporazuma je priloženo temu sklepu.

---

[5] UL C , , str. .

(3) Predsednik Sveta je pooblaščen, da imenuje osebo, ki bo pooblaščena za obvestilo, predvideno v členu 16(1) Sporazuma.

Člen 2

(1) Skupnost v skupnem odboru pogodbenic, ustanovljenem s členom 9 Sporazuma, zastopa Evropska komisija ob pomoči Evropske agencije za varnost v letalstvu, skupaj z letalskimi organi kot predstavniki držav članic.

(2) Skupnost v skupnem sektorskem odboru za certificiranje, določenem v odstavku 2 Priloge A k Sporazumu, in v skupnem sektorskem odboru za vzdrževanje, določenem v odstavku 4 Priloge B k Sporazumu, zastopa Evropska agencija za varnost v letalstvu, ki ji pomagajo tisti letalski organi, ki jih dnevni red posameznega zasedanja neposredno zadeva.

Člen 3

(1) Komisija po posvetovanju s posebnim odborom, ki ga imenuje Svet, določi stališče, ki ga zavzame Skupnost v skupnem odboru pogodbenic glede naslednjih zadev:

– sprejetja ali spremembe notranjih upravnih postopkov skupnega odbora pogodbenic, določenega v členu 9(3) Sporazuma.

(2) Komisija lahko po posvetovanju s posebnim odborom iz odstavka 1 ukrepa na naslednje načine:

– sprejme zaščitne ukrepe v skladu s členom 6 Sporazuma;

– zahteva posvetovanja v skladu s členom 15 Sporazuma;

– začasno ustavi priznavanje ugotovitev in tako začasno ustavitev prekliče v skladu s členom 10 Sporazuma.

(3) Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije odloča o naslednjih zadevah:

– sprejetju dodatnih prilog v skladu s členom 16(5) Sporazuma;

– vseh drugih spremembah Sporazuma, ki ne sodijo v področje uporabe iz odstavka 1;

– prenehanju veljavnosti posameznih prilog v skladu s členom 16(3) Sporazuma.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

PRILOGA

SPORAZUM

O VARNOSTI V CIVILNEM LETALSTVU
MED
EVROPSKO SKUPNOSTJO IN KANADO

EVROPSKA SKUPNOST in KANADA, v nadaljnjem besedilu pod skupnim imenom: pogodbenici, STA SE –

OB UPOŠTEVANJU, da je vsaka pogodbenica na podlagi dolgoletne prakse tehničnih izmenjav in dvostranskih sporazumov med članicami Evropske skupnosti (ES) in Kanado ugotovila, da so standardi in sistemi druge pogodbenice na področju certificiranja plovnosti in vpliva na okolje ali priznavanja proizvodov civilnega letalstva dovolj enaki njenim standardom, da je sporazum izvedljiv;

ZAVEDAJOČ SE nastajajočih smernic k večnacionalnemu načrtovanju, proizvodnji in izmenjavi proizvodov civilnega letalstva;

V ŽELJI po spodbujanju varnosti v civilnem letalstvu, kakovosti okolja in okoljske neoporečnosti ter pospeševanju izmenjave proizvodov civilnega letalstva;

V ŽELJI po okrepitvi sodelovanja in povečanju učinkovitosti pri zadevah, povezanih z varnostjo v civilnem letalstvu;

OB UPOŠTEVANJU, da lahko njuno sodelovanje pozitivno prispeva k spodbujanju večje mednarodne uskladitve standardov in procesov;

OB UPOŠTEVANJU mogočega zmanjšanja gospodarskega bremena, naloženega letalski industriji in operatorjem zaradi odvečnih tehničnih inšpekcijskih pregledov, ocen in testiranja;

ZAVEDAJOČ SE skupne koristi izboljšanih postopkov za vzajemno priznavanje dovoljenj in testiranja glede plovnosti, varstva okolja, zmogljivosti za vzdrževanje zrakoplovov in stalne plovnosti;

ZAVEDAJOČ SE, da mora vsako tako vzajemno priznavanje zagotavljati skladnost z veljavnimi tehničnimi predpisi ali standardi na enaki ravni, kot jo zagotavljajo postopki posamezne pogodbenice;

ZAVEDAJOČ SE, da je za vsako tako vzajemno priznavanje potrebno zaupanje posamezne pogodbenice v stalno zanesljivost ugotavljanja skladnosti druge pogodbenice;

ZAVEDAJOČ SE zadevnih zavez pogodbenic v skladu z dvostranskimi, regionalnimi in večstranskimi sporazumi, ki obravnavajo varnost v civilnem letalstvu in okoljsko neoporečnost –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

Člen 1

Cilji

Cilji tega sporazuma so:

(a) skladno z veljavno zakonodajo v posamezni pogodbenici vzpostaviti načela in ureditve, da bi omogočili vzajemno priznavanje dovoljenj, ki jih izdajo pristojni organi pogodbenice na področjih, zajetih v tem sporazumu, kot so podrobno opredeljena v členu 4;

(b) omogočiti pogodbenicama, da se prilagodita nastajajočim smernicam k večnacionalnemu načrtovanju, proizvodnji, vzdrževanju in izmenjavi proizvodov civilnega letalstva, ki vključujejo skupne interese pogodbenic glede varnosti civilnega letalstva in kakovosti okolja;

(c) spodbujati sodelovanje za doseganje ciljev na področju varnosti in kakovosti okolja;

(d) spodbujati in pospeševati stalno izmenjavo proizvodov in storitev civilnega letalstva.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tem sporazumu se uporabljajo naslednji izrazi in opredelitve pojmov:

(a) „potrditev plovnosti“ pomeni ugotovitev, da načrt ali sprememba načrta proizvoda civilnega letalstva ustreza standardom, določenim v veljavni zakonodaji posamezne pogodbenice, ali da je proizvod skladen z načrtom, za katerega je bilo ugotovljeno, da ustreza tem standardom, in je primeren za varno uporabo;

(b) „proizvod civilnega letalstva“ pomeni kateri koli civilni zrakoplov, letalski motor ali propeler ali podsklop, napravo, del ali komponento, vgrajen(-o) v zrakoplov ali namenjen(-o) vgradnji vanj;

(c) „pristojni organ“ pomeni državno agencijo ali subjekt, ki ga je pogodbenica imenovala za pristojni organ za namene tega sporazuma in ki uveljavlja zakonito pravico do ugotavljanja skladnosti, spremljanja in nadzora nad uporabo ali prodajo proizvodov ali storitev civilnega letalstva na podlagi pristojnosti posamezne pogodbenice in ki lahko izvede izvršilni ukrep za zagotovitev, da taki proizvodi ali storitve, trženi na podlagi pristojnosti te pogodbenice, ustrezajo veljavnim pravnim zahtevam;

(d) „z načrtom povezane operativne zahteve“ pomeni operativne ali okoljske zahteve, ki vplivajo na značilnosti načrta proizvoda ali podatke o načrtu, ki se nanašajo na delovanje ali vzdrževanje proizvoda in zaradi katerih proizvod izpolnjuje pogoje za neko vrsto delovanja;

(e) „okoljsko dovoljenje“ pomeni ugotovitev, da proizvod civilnega letalstva ustreza standardom, uveljavljenim z veljavno zakonodajo v posamezni pogodbenici glede hrupa in/ali emisij izpušnih plinov;

(f) „vzdrževanje“ pomeni izvajanje inšpekcijskih pregledov, prenove, popravil, hrambe ali zamenjave delov, naprav ali komponent, razen predpoletnega pregleda proizvoda civilnega letalstva zaradi zagotavljanja stalne plovnosti takega proizvoda, in vključuje uresničevanje modifikacij; ne vključuje pa načrta popravil in modifikacij;

(g) „spremljanje“ pomeni redni nadzor, ki ga izvaja pristojni organ za ugotavljanje trajnega izpolnjevanja ustreznih veljavnih standardov;

(h) „tehnični predstavnik“ pomeni za Kanado kanadsko organizacijo, odgovorno za civilno letalstvo, za Evropsko skupnost pa Evropsko agencijo za varnost v letalstvu (EASA; Agencija).

Člen 3

Splošne obveznosti

1. Kot je opredeljeno v prilogah k temu sporazumu, ki so njegov sestavni del, vsaka pogodbenica sprejme ali prizna rezultate podrobno opredeljenih postopkov, uporabljenih pri ugotavljanju skladnosti z natančno določenimi zakonodajnimi, regulativnimi in upravnimi ukrepi te pogodbenice, ki jih predložijo pristojni organi druge pogodbenice, ob razumevanju, da se z uporabljenimi postopki ugotavljanja skladnosti zagotavlja skladnost z veljavnimi zakonodajnimi, regulativnimi in upravnimi ukrepi te pogodbenice, ki izpolnjuje pričakovanja pogodbenice prejemnice in omogoča enakovredno varnost, kot jo zagotavljajo postopki pogodbenice prejemnice.

2. Odstavek 1 tega člena se uporablja samo, kadar so bile dokončane prehodne ureditve, ki so lahko določene v prilogah k temu sporazumu.

3. Ta sporazum se ne razlaga, kot da ima za posledico vzajemno priznavanje standardov ali tehničnih predpisov pogodbenic, in, razen če ni v tem sporazumu določeno drugače, ne pomeni vzajemnega priznanja enakovrednosti standardov ali tehničnih predpisov.

4. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga v smislu omejevanja pristojnosti pogodbenice, da prek svojih zakonodajnih, regulativnih in upravnih ukrepov določi stopnjo zaščite, za katero meni, da je ustrezna za varnost in okolje, in sicer glede na tveganja znotraj področja uporabe veljavne priloge k temu sporazumu.

5. Ugotovitve pooblaščenih oseb ali odobrenih organizacij, ki so na podlagi veljavne zakonodaje posamezne pogodbenice pooblaščene, da pridobijo enake ugotovite kot pristojni organ, imajo za namene tega sporazuma enako veljavnost kot ugotovitve samega pristojnega organa. Subjekt ene pogodbenice, odgovoren za izvajanje tega sporazuma, kot je opredeljeno v členu 7, se lahko včasih in ob predhodni obvestitvi partnerskega organa druge pogodbenice neposredno poveže s pooblaščeno osebo ali odobreno organizacijo druge pogodbenice.

Člen 4

Splošno področje uporabe

1. Ta sporazum se uporablja za:

(a) potrditev plovnosti in spremljanje proizvodov civilnega letalstva;

(b) stalno plovnost zrakoplovov med dobo obratovanja;

(c) odobritev in spremljanje proizvodnje in proizvodnih zmogljivosti;

(d) odobritev in spremljanje vzdrževalnih zmogljivosti;

(e) okoljsko dovoljenje in okoljsko preskušanje proizvodov civilnega letalstva ter

(f) s tem povezane dejavnosti sodelovanja.

2. Pri uresničevanju pristojnosti Evropske skupnosti v zvezi z letalskimi dejavnostmi, izdajanjem licenc za letalske posadke in odobritvijo simulacijskih naprav za usposabljanje se pogodbenici lahko dogovorita o dodatnih prilogah, vključno s prehodnimi ureditvami, značilnimi za posamezno področje, v skladu s postopkom, določenim v členu 16.

Člen 5

Pristojni organi

1. Kadar subjekt izpolnjuje pogoje v skladu z zakonodajo ene pogodbenice, ga druga pogodbenica prizna kot pristojni organ, potem ko ga je njegova pogodbenica revidirala, da bi ugotovila, ali:

(a) je v celoti skladen z zakonodajo njegove pogodbenice;

(b) pozna zahteve druge pogodbenice za tip in področje uporabe certifikacije, za katero je zaprosil, in

(c) je sposoben izvajati obveznosti iz prilog.

2. Pogodbenica obvesti drugo pogodbenico o istovetnosti pristojnega organa, potem ko je uspešno končala revizijo. Druga pogodbenica lahko izpodbija strokovno usposobljenost ali skladnost tega pristojnega organa v skladu z odstavkom 6 tega člena.

3. Za subjekte, opredeljene v dodatkih 1 in 2, velja, da izpolnjujejo določbe iz odstavka 1 tega člena za izvajanje prilog A in B ob začetku veljavnosti tega sporazuma.

4. Pogodbenici zagotovita, da so njuni pristojni organi sposobni in ostanejo sposobni pravilno ugotavljati skladnost proizvodov ali organizacij, kakor se uporabljajo in so zajeti v prilogah k temu sporazumu. Glede tega pogodbenici zagotovita, da se njuni pristojni organi redno revidirajo ali ocenjujejo.

5. Pogodbenici se po potrebi posvetujeta, da zagotovita ohranitev zaupanja v postopke ugotavljanja skladnosti. To posvetovanje lahko vključuje sodelovanje ene pogodbenice pri rednih revizijah, povezanih z dejavnostmi ugotavljanja skladnosti ali drugimi ocenami pristojnih organov druge pogodbenice.

6. Če ena pogodbenica izpodbija strokovno usposobljenost ali skladnost pristojnega organa, izpodbijajoča pogodbenica pisno obvesti drugo pogodbenico o svojem izpodbijanju tehnične pristojnosti ali skladnosti zadevnega pristojnega organa in o nameri, da začasno ustavi priznavanje ugotovitev zadevnega pristojnega organa. Tako izpodbijanje se izvede objektivno in utemeljeno.

7. O vsakem izpodbijanju, priglašenem v skladu z odstavkom 6 tega člena, razpravlja skupni odbor, ustanovljen v skladu s členom 9, ki lahko odloči o začasni ustavitvi priznavanja ugotovitev navedenega pristojnega organa ali potrebi po preverjanju njegove strokovne usposobljenosti. Pogodbenica, ki je pristojna za zadevni pristojni organ, običajno kmalu opravi tako preverjanje, lahko pa ga izvedeta obe pogodbenici skupaj, če se tako odločita.

8. Če skupni odbor ne more rešiti priglašenega izpodbijanja v skladu z odstavkom 6 tega člena v 30 dneh po obvestilu o izpodbijanju, lahko izpodbijajoča pogodbenica začasno ustavi priznavanje ugotovitev zadevnega pristojnega organa, vendar pa sprejme ugotovitve, ki jih je pristojni organ izdal pred datumom obvestila. Taka ustavitev lahko ostane veljavna, dokler skupni odbor ne razreši zadeve.

Člen 6

Zaščitni ukrepi

1. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga v smislu omejevanja pristojnosti pogodbenice, da sprejme vse ustrezne in takojšnje ukrepe, kadar obstaja upravičeno tveganje, da bi proizvod ali storitev lahko:

   (a) ogrozil(-a) zdravje ali varnost oseb;

   (b) ne izpolnjeval(-a) veljavnih zakonodajnih, regulativnih ali upravnih ukrepov te pogodbenice s področja uporabe tega sporazuma ali

   (c) kako drugače ne izpolnjeval(-a) zahtev s področja uporabe veljavne priloge k temu sporazumu.

2. Kadar ena od pogodbenic sprejme ukrepe v skladu z odstavkom 1 tega člena, drugo pogodbenico pisno obvesti o sprejetju takih ukrepov v 15 delovnih dneh in navede razloge zanje.

Člen 7

Komunikacija

1. Pogodbenici se dogovorita, da za komunikacijo med njima glede izvajanja tega sporazuma skrbijo:

   (a) v zvezi s tehničnimi zadevami tehnični predstavniki;

   (b) v zvezi z vsemi drugimi zadevami:

      – za Kanado: ministrstvo za promet;

      – za Evropsko skupnost: Evropska komisija in pristojni organi držav članic, kadar je primerno.

2. Ob podpisu tega sporazuma si bosta pogodbenici izmenjali podatke o ustreznih kontaktnih točkah.

Člen 8

Medsebojno sodelovanje, pomoč in preglednost

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da je druga pogodbenica obveščena o vseh ustreznih zakonih, predpisih, standardih in zahtevah ter o sistemu certificiranja prve pogodbenice.

2. Pogodbenici se medsebojno obveščata o predlaganih pomembnejših spremembah svojih veljavnih zakonov, predpisov, standardov in zahtev ter sistemov certificiranja, če te spremembe lahko vplivajo na ta sporazum. Kolikor je to izvedljivo, pogodbenici druga drugi data priložnost za dajanje pripomb glede takih sprememb in take pripombe ustrezno upoštevata.

3. Če je primerno, pogodbenici oblikujeta postopke glede regulativnega sodelovanja in preglednosti za vse dejavnosti, ki jih izvajata in spadajo na področje uporabe tega sporazuma.

4. Pogodbenici se v skladu z veljavno zakonodajo dogovorita, da bosta druga drugi na zahtevo in pravočasno zagotavljali informacije v zvezi z nezgodami, incidenti ali dogodki, povezanimi z zadevami, obravnavanimi v tem sporazumu.

5. Za namene preiskovanja in reševanja varnostnih vprašanj s skupnim sodelovanjem pogodbenici druga drugi omogočita sodelovanje pri inšpekcijskih pregledih in revizijah druge pogodbenice na podlagi vzorca ali izvajanje skupnih inšpekcijskih pregledov in revizij, če je primerno.

Člen 9

Skupni odbor pogodbenic

1. Ustanovi se skupni odbor, v katerem so predstavniki obeh pogodbenic. Skupni odbor je odgovoren za učinkovito delovanje tega sporazuma in se srečuje v rednih presledkih zaradi ocenjevanja učinkovitosti izvajanja Sporazuma.

2. Skupni odbor lahko obravnava katero koli zadevo, povezano z delovanjem in izvajanjem tega sporazuma. Predvsem je odgovoren za:

   (a) pregledovanje in ustrezno ukrepanje v zvezi z izpodbijanji, kot so opredeljena v členu 5;

   (b) reševanje katerih koli vprašanj, povezanih z uporabo in izvajanjem tega sporazuma, vključno z vprašanji, ki jih drugače ne reši skupni sektorski odbor, ustanovljen v skladu z ustrezno prilogo;

   (c) proučevanje načinov za krepitev delovanja tega sporazuma in dajanje ustreznih priporočil pogodbenicama za spremembo tega sporazuma;

   (d) proučevanje posebnih sprememb prilog;

   (e) usklajevanje, kakor je primerno, sestave dodatnih prilog;

(f) sprejemanje, kakor je primerno, delovnih postopkov glede regulativnega sodelovanja in preglednosti za vse dejavnosti, navedene v členu 4, ki jih drugače ne oblikujeta skupna sektorska odbora.

3. Skupni odbor sestavi poslovnik v enem letu po začetku veljavnosti tega sporazuma.

Člen 10

Začasna ustavitev obveznosti vzajemnega priznavanja

1. Pogodbenica lahko v celoti ali deloma začasno ustavi svoje obveznosti, podrobno navedene v prilogi k temu sporazumu, kadar:

(a) druga pogodbenica ne izpolni svojih obveznosti, podrobno opredeljenih v skladu z navedeno prilogo k temu sporazumu, ali

(b) eden ali več njenih pristojnih organov ne more uresničiti novih ali dodatnih zahtev, ki jih je sprejela druga pogodbenica na področju, obravnavanem v navedeni prilogi k temu sporazumu, ali

(c) druga pogodbenica ne vzdržuje pravnih in regulativnih sredstev, zahtevanih za izvajanje določb tega sporazuma.

2. Pogodbenica pred začasno ustavitvijo svojih obveznosti zahteva posvetovanja v skladu s členom 15. Če se s posvetovanji ne razreši razhajanje, ki se nanaša na katero koli od prilog, lahko ena pogodbenica obvesti drugo o nameri, da začasno ustavi priznavanje ugotovitev glede skladnosti in dovoljenj v skladu s prilogo, zaradi katere se je nesoglasje pojavilo. Tako obvestilo mora biti pisno in mora podrobno navajati razloge za začasno ustavitev.

3. Taka začasna ustavitev začne veljati 30 dni po datumu obvestila, razen če pred koncem tega obdobja pogodbenica, ki je sprožila začasno ustavitev, pisno ne obvesti druge pogodbenice, da umika obvestilo. Taka začasna ustavitev ne vpliva na veljavnost ugotovitev o skladnosti, certifikatov in dovoljenj, ki so jih izdali tehnični predstavniki pogodbenice ali zadevni pristojni organ pred datumom začetka veljavnosti začasne ustavitve. Vsako tako začasno ustavitev, ki je začela veljati, je mogoče takoj preklicati, potem ko si pogodbenici v ta namen izmenjata pisno korespondenco.

Člen 11

Zaupnost

1. Vsaka pogodbenica se strinja, da bo v obsegu, kakršen se zahteva z njeno zakonodajo, ohranjala zaupnost informacij, prejetih od druge pogodbenice na podlagi tega sporazuma.

2. Predvsem pa pogodbenici v skladu z veljavno zakonodajo javnosti ne razkrijeta informacij in ne dovolita pristojnemu organu, da javnosti razkrije informacije, ki sta jih druga od druge prejeli v skladu s tem sporazumom in ki pomenijo poslovne skrivnosti, zaupne poslovne ali finančne informacije ali informacije, ki se nanašajo na preiskavo, ki poteka. V ta namen take informacije veljajo za zaščitene in jih je treba kot take tudi ustrezno označiti.

3. Pogodbenica ali pristojni organ lahko po zagotovitvi informacij drugi pogodbenici ali pristojnemu organu druge pogodbenice določi dele informacij, ki veljajo za izvzete iz razkritja.

4. Vsaka pogodbenica sprejme vse razumne previdnostne ukrepe za zaščito informacij, prejetih v skladu s tem sporazumom, pred nepooblaščenim razkritjem.

Člen 12

Pokritje stroškov

1. Nobena od pogodbenic ne naloži pristojbin ali taks fizičnim ali pravnim osebam, katerih dejavnosti se urejajo s tem sporazumom, za storitve ugotavljanja skladnosti, ki so zajete s tem sporazumom in jih zagotavlja druga pogodbenica.

2. Vsaka pogodbenica si prizadeva zagotoviti, da so vse pristojbine ali takse, ki jih njen tehnični predstavnik naloži pravni ali fizični osebi, katere dejavnosti se urejajo s tem sporazumom, pravične, utemeljene in sorazmerne z zagotovljenimi storitvami certificiranja in nadzora ter da ne ustvarjajo ovire za trgovanje.

3. Tehnični predstavnik vsake pogodbenice ima pravico, da s pristojbinami in taksami, uporabljenimi za fizične ali pravne osebe, katerih dejavnosti se urejajo s tem sporazumom, pokrije stroške, povezane z izvajanjem veljavne priloge, ter stroške revizij in tehničnih pregledov, opravljenih ob uporabi odstavka 5 člena 5 in odstavka 5 člena 8.

Člen 13

Drugi sporazumi

1. Razen če v prilogah k temu sporazumu ni določeno drugače, obveznosti iz sporazumov, ki jih je ena od pogodbenic sklenila s tretjo državo, ki ni podpisnica tega sporazuma, nimajo ne moči ne vpliva glede druge pogodbenice v smislu priznavanja rezultatov postopkov ugotavljanja skladnosti v tretji državi.

2. Ob začetku veljavnosti ta sporazum nadomesti dvostranske sporazume o varnosti letalstva med Kanado in državami članicami Evropske unije glede vseh zadev, zajetih v tem sporazumu.

3. Ta sporazum ne vpliva na pravice in obveznosti pogodbenic v skladu s katerim koli drugim mednarodnim sporazumom.

Člen 14

Ozemeljska veljavnost

Razen kadar ni drugače določeno v prilogah k temu sporazumu, se ta sporazum uporablja po eni strani za ozemlja, na katerih velja Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti, pod pogoji, določenimi v navedeni pogodbi, ter po drugi strani za ozemlje Kanade.

Člen 15

Posvetovanja in reševanje sporov

1. Katera koli od pogodbenic lahko zahteva posvetovanja z drugo pogodbenico o kateri koli zadevi v zvezi s tem sporazumom. Druga pogodbenica na tako zahtevo nemudoma odgovori in začne posvetovanja v času, o katerem se pogodbenici dogovorita v 45 dneh.

2. Pogodbenici si po najboljših močeh prizadevata, da bi kakršno koli nesoglasje med njima glede medsebojnega sodelovanja na podlagi tega sporazuma rešili na najnižji mogoči tehnični ravni s posvetovanjem v skladu z določbami, ki jih vsebujejo priloge k temu sporazumu.

3. Če katerega koli nesoglasja ni mogoče rešiti, kot je predvideno v odstavku 2 tega člena, lahko kateri koli tehnični predstavnik nesoglasje predloži skupnemu odboru pogodbenic, ki se posvetuje o zadevi.

Člen 16

Začetek veljavnosti, prenehanje veljavnosti in spremembe

1. Ta sporazum začne veljati na dan zadnje note v izmenjavi diplomatskih not, v katerih se pogodbenici medsebojno obvestita o dokončanju notranjih postopkov, ki so potrebni za začetek veljavnosti tega sporazuma. Ta sporazum velja, dokler ga katera od pogodbenic ne odpove.

2. Pogodbenica lahko kadar koli odpove ta sporazum šest mesecev po pisnem obvestilu drugi pogodbenici, razen če navedeno obvestilo o odpovedi ni bilo umaknjeno pred potekom tega obdobja na podlagi soglasja pogodbenic.

3. Kadar želi pogodbenica spremeniti Sporazum z odstranitvijo ene ali več prilog ter ohranitvijo drugih prilog, si pogodbenici prizadevata soglasno spremeniti ta sporazum v skladu s postopki iz tega člena. Če jima takega soglasja ne uspe doseči, Sporazum preneha veljati ob koncu šestih mesecev od datuma obvestila, razen če se pogodbenici ne dogovorita drugače.

4. Pogodbenici lahko ta sporazum spremenita z vzajemnim pisnim soglasjem. Sprememba tega sporazuma začne veljati na datum zadnjega pisnega obvestila ene pogodbenice drugi, da so bili končani domači postopki za začetek veljavnosti.

5. Ne glede na določbe iz odstavka 4 tega člena se pogodbenici lahko dogovorita, da spremenita obstoječe priloge ali dodata nove z medsebojno izmenjavo diplomatskih not. Te spremembe začnejo veljati v skladu s pogoji, dogovorjenimi pri izmenjavi diplomatskih not.

6. Po prenehanju veljavnosti tega sporazuma vsaka pogodbenica ohrani veljavnost katerih koli potrditev plovnosti, okoljskih dovoljenj ali certifikatov, izdanih v skladu s tem sporazumom pred njegovim prenehanjem, če so še naprej skladni z veljavnimi zakoni in predpisi te pogodbenice.

V POTRDITEV TEGA sta spodaj podpisana, ki sta bila za to ustrezno pooblaščena, podpisala ta sporazum. Sestavljeno v dveh izvirnikih v XX, dne _____ _____ 2008 v angleškem, bolgarskem,

češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem in švedskem jeziku, od katerih je vsaka različica enako verodostojna.

ZA EVROPSKO SKUPNOST/ZA KANADO

_____ / _____

Dodatek 1

Seznam pristojnih organov, za katere velja, da izpolnjujejo določbe iz člena 5.1 glede Priloge A

1. pristojni organi za odobritev načrta

za Kanado: kanadska organizacija, odgovorna za civilno letalstvo

za Evropsko skupnost: Evropska agencija za varnost v letalstvu

2. pristojni organi za nadzor nad proizvodnjo

za Kanado: kanadska organizacija, odgovorna za civilno letalstvo

za Evropsko skupnost: Evropska agencija za varnost v letalstvu

pristojni organi držav članic

Dodatek 2

Pristojni organi 27 držav članic EU, za katere velja, da izpolnjujejo določbe iz člena 5.1 glede Priloge B

PRILOGA A

Postopek za certificiranje proizvodov civilnega letalstva

1. PODROČJE UPORABE

1.1. Ta postopek (v nadaljnjem besedilu: postopek) se uporablja za:

1.1.1. vzajemno priznavanje ugotovitev o skladnosti glede načrtovalskih, okoljskih in z načrtom povezanih operativnih zahtev za proizvode civilnega letalstva, do katerih pride tehnični predstavnik pogodbenice, ki deluje kot pooblaščeni predstavnik države načrta;

1.1.2. vzajemno priznavanje ugotovitev, da novi ali rabljeni proizvodi civilnega letalstva izpolnjujejo uvozne zahteve posamezne pogodbenice glede plovnosti in vpliva na okolje; vzajemno priznavanje odobritev za spremembe načrta in načrte popravil proizvodov civilnega letalstva, izvedenih po pooblastilu posamezne pogodbenice;

1.1.3. sodelovanje in pomoč glede stalne plovnosti zrakoplova med dobo obratovanja.

1.2. Za namene tega postopka imajo naslednji izrazi naslednje pomene:

(a) „potrdilo o sprostitvi v obratovanje“ pomeni deklaracijo osebe ali organizacije, ki spada pod pristojnost pogodbenice izvoznice, da je proizvod civilnega letalstva, ki ni celoten zrakoplov, bodisi na novo proizveden proizvod bodisi proizvod, dan v obratovanje po opravljenem vzdrževanju zrakoplova;

(b) „izvozno spričevalo o plovnosti“ pomeni izvozno deklaracijo osebe ali organizacije, ki spada pod pristojnost pogodbenice izvoznice, da celoten zrakoplov, tudi pod pristojnostjo pogodbenice izvoznice, izpolnjuje zahteve glede plovnosti in vpliva na okolje, ki jih je priglasila pogodbenica uvoznica;

(c) „pogodbenica izvoznica“ pomeni pogodbenico, iz katere se izvaža proizvod civilnega letalstva;

(d) „pogodbenica uvoznica“ pomeni pogodbenico, v katero se uvaža proizvod civilnega letalstva.

2. SKUPNI SEKTORSKI ODBOR ZA CERTIFICIRANJE

2.1. Sestava

2.1.1. Ustanovi se skupni sektorski odbor za certificiranje. Ta odbor vključuje predstavnike obeh pogodbenic, ki so na poslovodni ravni odgovorni za:

2.1.1.1. certificiranje proizvodov civilnega letalstva;

2.1.1.2. proizvodnjo, kadar to niso ljudje iz pododstavka 2.1.1.1;

2.1.1.3. predpise in standarde certificiranja ter

2.1.1.4. notranje standardizacijske preglede ali sisteme nadzora kakovosti.

2.1.2. V odbor je mogoče povabiti katero koli drugo osebo, o kateri se skupaj odločita pogodbenici in ki lahko olajša izvajanje mandata skupnega sektorskega odbora za certificiranje.

2.1.3. Skupni sektorski odbor za certificiranje sestavi poslovnik.

2.2. Mandat

2.2.1. Skupni sektorski odbor za certificiranje se sestane vsaj enkrat na leto, da zagotovi učinkovito delovanje in izvajanje tega postopka ter med drugim:

(a) odloča, kakor je to primerno, o delovnih postopkih, ki naj bi bili uporabljeni za pospešitev postopka certificiranja;

(b) odloča, kakor je to primerno, o odredbah o tehničnih standardih za namene pododstavka 3.3.7 tega postopka;

(c) ocenjuje regulativne spremembe posamezne pogodbenice za zagotovitev, da zahteve glede certificiranja ostanejo posodobljene;

(d) pripravlja, če je to primerno, predloge za skupni odbor glede sprememb tega postopka, ki niso navedene v pododstavku 2.2.1(b);

(e) zagotavlja, da pogodbenici enotno razumeta ta postopek;

(f) zagotavlja, da pogodbenici dosledno uporabljata ta postopek;

(g) rešuje kakršne koli razlike glede tehničnih vprašanj, ki izhajajo iz razlage ali izvajanja tega postopka, vključno z razlikami, ki se lahko pojavijo pri določanju izhodišč za certificiranje ali uporabi posebnih pogojev, izvzetij in odstopanj;

(h) organizira, kakor je to primerno, vzajemno udeležbo ene pogodbenice pri notranji standardizaciji ali sistemu nadzora kakovosti druge pogodbenice;

(i) določa, kadar je to primerno, kontaktne točke, odgovorne za certificiranje vsakega proizvoda civilnega letalstva, uvoženega ali izvoženega med pogodbenicama, in

(j) oblikuje učinkovita sredstva za sodelovanje, pomoč in izmenjavo informacij glede varnosti, okoljskih standardov in sistemov certificiranja, da bi kar najbolj zmanjšali razlike med pogodbenicama.

2.2.2. Če skupni sektorski odbor za certificiranje ne more rešiti razlik v skladu s pododstavkom 2.2.1(g), o tem obvesti skupni odbor in zagotovi izvajanje odločitve, ki jo sprejme ta odbor.

3. ODOBRITVE NAČRTA

3.1. Splošne določbe

3.1.1. Ta postopek zajema odobritve načrta in njihove spremembe za: certifikate tipa, dodatne certifikate tipa, popravila, dele in naprave.

3.1.2. Zaradi izvajanja tega postopka se pogodbenici dogovorita, da posamezna pogodbenica zadostno nadzira dokazovanje zmožnosti projektivne organizacije za prevzem svojih odgovornosti, da zadosti kakršnim koli razlikam v posebnih zahtevah druge pogodbenice.

3.1.3. Vloga za odobritev načrta se po potrebi prek pogodbenice izvoznice predloži pogodbenici uvoznici.

3.1.4. Tehnični predstavniki so tisti organi, ki so odgovorni za izvajanje tega oddelka 3 glede odobritev načrta.

3.2. Izhodišče za certificiranje

3.2.1. Za izdajo certifikata tipa pogodbenica uvoznica uporabi veljavne standarde za svoj podobni proizvod, ki so veljali, ko je bila vloga za izvirni certifikat tipa predložena pogodbenici izvoznici.

3.2.2. V skladu s pododstavkom 3.2.5 in za odobritev spremembe načrta ali načrta popravila pogodbenica uvoznica podrobno opredeli spremembe v izhodišču za certificiranje, določenem v skladu s pododstavkom 3.2.1, kadar meni, da je taka sprememba primerna za spremembo načrta ali načrt popravila.

3.2.3. Pogodbenica uvoznica v skladu s pododstavkom 3.2.5. podrobno določi kakršen koli poseben pogoj, ki velja ali je predvideno, da bo veljal za nove ali neobičajne značilnosti načrta proizvoda, ki v veljavnih standardih glede plovnosti in okolja niso zajete.

3.2.4. Pogodbenica uvoznica v skladu s pododstavkom 3.2.5 podrobno opredeli kakršno koli izvzetje ali odstopanje od veljavnih standardov.

3.2.5. Pri opredeljevanju posebnih pogojev, izvzetij, odstopanj ali sprememb izhodišča za certificiranje pogodbenica uvoznica ustrezno upošteva posebne pogoje, izvzetja, odstopanja ali spremembe pogodbenice izvoznice in ni zahtevnejša glede proizvodov pogodbenice izvoznice, kot bi bila glede podobnih lastnih proizvodov. Pogodbenica uvoznica obvesti pogodbenico izvoznico o vsakem takem posebnem pogoju, izvzetju, odstopanju ali spremembi izhodišča za certificiranje.

3.3. Postopek certificiranja

3.3.1. Pogodbenica izvoznica zagotovi pogodbenici uvoznici vse informacije, ki jih pogodbenica uvoznica potrebuje, da postane in ostane seznanjena s posameznimi proizvodi civilnega letalstva pogodbenice izvoznice in njihovim certificiranjem.

3.3.2. Pogodbenici za vsako odobritev načrta izdelata program certificiranja na podlagi delovnih postopkov, ki jih določi skupni sektorski odbor za certificiranje, kakor je to primerno.

3.3.3. Pogodbenica uvoznica izda certifikat tipa ali dodatni certifikat tipa za zrakoplov, motor ali propeler, kadar:

(a) je pogodbenica izvoznica izdala svoj certifikat;

(b) pogodbenica izvoznica potrdi pogodbenici uvoznici, da je načrt tipa proizvoda skladen z izhodiščem za certificiranje, kot je določeno v odstavku 3.2, in

(c) so bila rešena vsa vprašanja, sprožena med postopkom certificiranja.

3.3.4. Spremembe načrta tipa za proizvod civilnega letalstva, za katerega je pogodbenica uvoznica izdala certifikat tipa, se odobrijo:

3.3.4.1. pogodbenica izvoznica razvrsti spremembe načrta v dve kategoriji v skladu z delovnimi postopki, ki jih je določil skupni sektorski odbor za certificiranje;

3.3.4.2. za kategorijo sprememb načrta, ki zahtevajo vključitev pogodbenice uvoznice, ta odobri spremembe načrta, potem ko je prejela pisno izjavo pogodbenice izvoznice, da so spremembe načrta skladne z izhodiščem za certificiranje, opredeljenim v odstavku 3.2. Da bi pogodbenica izvoznica izpolnila svoje obveznosti v skladu s tem pododstavkom, lahko predloži individualne izjave za vsako spremembo načrta ali skupne izjave za seznam odobrenih sprememb načrta;

3.3.4.3. za vse druge spremembe načrta pomeni odobritev pogodbenice izvoznice veljavno odobritev pogodbenice uvoznice brez nadaljnjega ukrepanja.

3.3.5. Spremembe načrta za proizvod civilnega letalstva, za katerega je pogodbenica uvoznica izdala dodatni certifikat tipa, se odobrijo:

3.3.5.1. pogodbenica izvoznica razvrsti spremembe načrta v dve kategoriji v skladu z delovnimi postopki, ki jih je določil skupni sektorski odbor za certificiranje;

3.3.5.2. za kategorijo sprememb načrta, ki zahtevajo vključitev pogodbenice uvoznice, ta odobri spremembe načrta, potem ko je prejela pisno izjavo pogodbenice izvoznice, da so spremembe načrta skladne z izhodiščem za certificiranje, opredeljenim v odstavku 3.2. Da bi pogodbenica izvoznica izpolnila svoje obveznosti v skladu s tem pododstavkom, lahko predloži individualne izjave za vsako spremembo načrta ali skupne izjave za seznam odobrenih sprememb načrta;

3.3.5.3. za vse druge spremembe načrta pomeni odobritev pogodbenice izvoznice veljavno odobritev pogodbenice uvoznice brez nadaljnjega ukrepanja.

3.3.6. Načrti popravila za proizvod civilnega letalstva, za katere je pogodbenica uvoznica izdala certifikat tipa, se odobrijo:

3.3.6.1. pogodbenica izvoznica razvrsti načrte popravila v dve kategoriji v skladu z delovnimi postopki, ki jih je določil skupni sektorski odbor za certificiranje;

3.3.6.2. za kategorijo načrtov popravila, ki zahtevajo vključitev pogodbenice uvoznice, ta odobri načrte, potem ko je prejela pisno izjavo pogodbenice izvoznice, da so načrti popravila skladni z izhodiščem za certificiranje, opredeljenim v odstavku 3.2. Da bi pogodbenica izvoznica izpolnila svoje obveznosti v skladu s tem pododstavkom, lahko predloži individualne izjave za vsak načrt večjega popravila ali skupne izjave za seznam odobrenih načrtov popravil;

3.3.6.3. za vse druge načrte popravila pomeni odobritev pogodbenice izvoznice veljavno odobritev pogodbenice uvoznice brez nadaljnjega ukrepanja.

3.3.7. Za dele in naprave, odobrene na podlagi odredb o tehničnih standardih, o katerih se je odločil skupni sektorski odbor za certificiranje v skladu z odstavkom 2.2. tega postopka, pogodbenica uvoznica prizna odobritev delov in naprav, ki jo je izdala pogodbenica izvoznica, kot enakovredno svojim odobritvam, izdanim v skladu s svojo zakonodajo in postopki.

3.4. Z načrtom povezane operativne zahteve

3.4.1. Pogodbenica uvoznica na zahtevo pogodbenice izvoznice tej svetuje o svojih veljavnih z načrtom povezanih operativnih zahtevah.

3.4.2. Pogodbenica uvoznica skupaj s pogodbenico izvoznico na podlagi posameznega primera ali s sestavo seznama posebnih veljavnih z načrtom povezanih operativnih zahtev za nekatere kategorije proizvodov in/ali operacij določi z načrtom povezane operativne zahteve, za katere prejme pisno potrditev in izjavo o skladnosti pogodbenice izvoznice.

3.5. Stalna plovnost

3.5.1. Pogodbenici sodelujeta pri analizi plovnostnih vidikov nezgod in incidentov, ki se zgodijo v zvezi s proizvodi civilnega letalstva, na katere se nanaša ta sporazum in so taki, da bi sprožili vprašanja glede plovnosti takih proizvodov.

3.5.2. Pogodbenica izvoznica v zvezi s proizvodi civilnega letalstva, načrtovanimi ali proizvedenimi pod njeno pristojnostjo, določi vse ustrezne ukrepe, potrebne za popravek kakršnega koli nevarnega stanja tipa načrta, ki se lahko odkrije potem, ko je proizvod civilnega letalstva dan v promet, vključno s kakršnimi koli ukrepi glede komponent, ki jih je načrtoval in/ali proizvedel dobavitelj po pogodbi z glavnim izvajalcem na ozemlju pod pristojnostjo pogodbenice izvoznice.

3.5.3. Pogodbenica izvoznica glede proizvodov civilnega letalstva, načrtovanih ali proizvedenih pod njeno pristojnostjo, pomaga pogodbenici uvoznici pri določanju kakršnih koli ukrepov, ki so po mnenju pogodbenice uvoznice potrebni za stalno plovnost proizvodov.

3.5.4. Vsaka pogodbenica obvešča drugo o vseh obveznih plovnostnih zahtevah ali drugih ukrepih, za katere ugotovi, da so potrebni za stalno plovnost proizvodov civilnega letalstva, načrtovanih ali proizvedenih pod pristojnostjo posamezne pogodbenice in zajetih v tem sporazumu.

4. DOVOLJENJE ZA PROIZVODNJO

4.1. Za izvajanje tega postopka se pogodbenici dogovorita, da je dokazovanje zmožnosti organizacije za proizvodnjo, da prevzame odgovornost za zagotavljanje kakovosti proizvodnje in nadzora nad proizvodi civilnega letalstva, dovolj nadzorovano, če pristojni organ posamezne pogodbenice pregleda tako organizacijo, da zadosti kakršnim koli razlikam v posebnih zahtevah druge pogodbenice.

4.2. Kadar dovoljenje za proizvodnjo pod regulativnim nadzorom posamezne pogodbenice vključuje proizvodne lokacije in zmogljivosti na ozemlju druge pogodbenice ali tretje države, prva pogodbenica ostane odgovorna za spremljanje teh proizvodnih lokacij in zmogljivosti ter nadzor nad njimi.

4.3. Pogodbenici lahko pri izvajanju svojih funkcij regulativnega spremljanja in nadzora zaprosita za pomoč upravo za civilno letalstvo tretje države, kadar je bila odobritev posamezne pogodbenice dana ali podaljšana z uradnim dogovorom ali ureditvijo s to tretjo državo.

4.4. Za izvajanje tega oddelka 4, ki se nanaša na dovoljenja za proizvodnjo, so odgovorni pristojni organi, navedeni v členu 5 tega sporazuma.

5. IZVOZNE POTRDITVE PLOVNOSTI

5.1. Splošno

5.1.1. Pogodbenica izvoznica izda izvozne potrditve plovnosti za proizvode civilnega letalstva, izvožene v pogodbenico uvoznico, pod pogoji, opredeljenimi v odstavkih 5.2 in 5.3.

5.1.2. Pogodbenica uvoznica sprejme izvozne potrditve plovnosti pogodbenice izvoznice, izdane v skladu z odstavkoma 5.2 in 5.3.

5.1.3. Pogodbenica uvoznica dele in naprave s posebnimi oznakami, zahtevanimi v zakonodaji pogodbenice izvoznice, prizna kot skladne s svojimi zakonskimi zahtevami.

5.2. Izvozno spričevalo o plovnosti

5.2.1. Nov zrakoplov

5.2.1.1. Pogodbenica izvoznica prek svojega pristojnega organa, odgovornega za izvajanje tega postopka, izda izvozno spričevalo o plovnosti za nov zrakoplov, s katerim potrjuje, da zrakoplov:

(a) ustreza tipu načrta, ki ga je odobrila pogodbenica uvoznica v skladu s tem postopkom;

(b) je v stanju, primernem za varno uporabo, vključno z izpolnjevanjem kakršnih koli veljavnih plovnostnih zahtev pogodbenice uvoznice, kot jih je priglasila ta pogodbenica;

(c) izpolnjuje vse dodatne zahteve, ki jih je predpisala pogodbenica uvoznica, kot jih je priglasila ta pogodbenica.

5.2.2. Rabljen zrakoplov

5.2.2.1. Pogodbenica izvoznica za rabljen zrakoplov, za katerega je odobritev načrta dala pogodbenica uvoznica, prek svojega pristojnega organa, odgovornega za nadzor nad spričevalom o plovnosti navedenega zrakoplova, izda izvozno spričevalo o plovnosti, s katerim potrjuje, da zrakoplov:

(a) ustreza tipu načrta, ki ga je odobrila pogodbenica uvoznica v skladu s tem postopkom;

(b) je v stanju, primernem za varno uporabo, vključno z izpolnjevanjem vseh veljavnih plovnostnih zahtev pogodbenice uvoznice, kot jih je priglasila ta pogodbenica;

(c) je bil med svojo življenjsko dobo ustrezno vzdrževan ob uporabi odobrenih postopkov in metod, kot dokazujejo kontrolne knjige in evidence o vzdrževanju, in

(d) izpolnjuje vse dodatne zahteve, ki jih je predpisala pogodbenica uvoznica, kot jih je priglasila ta pogodbenica.

5.2.2.2. Glede rabljenih zrakoplovov, proizvedenih pod pristojnostjo pogodbenice, se vsaka pogodbenica strinja, da bo na zahtevo pomagala drugi pogodbenici pri pridobivanju informacij glede:

(a) izvedbe zrakoplova v času, ko je zapustil proizvajalca, in

(b) nadaljnjih namestitev na zrakoplovu, ki jih je odobrila.

5.2.2.3. Pogodbenici tudi sprejmeta izvozna spričevala o plovnosti druga druge za rabljene zrakoplove, proizvedene in/ali sestavljene v tretji državi, kadar so izpolnjeni pogoji iz pododstavkov 5.2.2.1(a) do (d).

5.2.2.4. Pogodbenica uvoznica lahko zahteva evidence o pregledih in vzdrževanju, ki vključujejo, vendar ne izključno:

(a) izvirnik ali overjeno kopijo izvoznega spričevala o plovnosti ali njegovo ustreznico, ki ga je izdala pogodbenica izvoznica;

(b) evidence, ki potrjujejo, da so bili prenove, večje spremembe in popravila opravljeni v skladu z zahtevami, ki jih je odobrila ali sprejela pogodbenica izvoznica, ter

(c) evidence o vzdrževanju in vpise v kontrolne knjige, ki dokazujejo, da je bil uporabljeni zrakoplov ustrezno vzdrževan skozi celotno življenjsko dobo v skladu z zahtevami odobrenega programa vzdrževanja.

5.3. Potrdilo o sprostitvi v obratovanje

5.3.1. Novi motorji in propelerji

5.3.1.1. Pogodbenica uvoznica sprejme potrdilo pogodbenice izvoznice o sprostitvi v obratovanje za nov motor ali propeler, šele ko to potrdilo zagotavlja, da tak motor ali propeler:

(a) ustreza tipu načrta, ki ga je odobrila pogodbenica uvoznica v skladu s tem postopkom;

(b) je v stanju, primernem za varno uporabo, vključno z izpolnjevanjem kakršnih koli veljavnih plovnostnih zahtev pogodbenice uvoznice, kot jih je priglasila ta pogodbenica, in

(c) izpolnjuje vse dodatne zahteve, ki jih je predpisala pogodbenica uvoznica, kot jih je priglasila ta pogodbenica.

5.3.1.2. Pogodbenica izvoznica izvozi vse nove motorje in propelerje s potrdilom o sprostitvi v obratovanje, izdanim v skladu z njeno zakonodajo in postopki.

5.3.2. Novi podsklopi, deli in naprave

5.3.2.1. Pogodbenica uvoznica sprejme potrdilo pogodbenice izvoznice o sprostitvi v obratovanje za nov podsklop, del, vključno s spremenjenim in/ali nadomestnim delom, in naprave, šele ko to potrdilo zagotavlja, da tak podsklop ali del:

(a) ustreza podatkom o načrtu, ki jih je odobrila pogodbenica uvoznica;

(b) je v stanju, ki zagotavlja varno obratovanje, in

(c) izpolnjuje vse dodatne zahteve, ki jih je predpisala pogodbenica uvoznica, kot jih je priglasila ta pogodbenica.

5.3.2.2. Pogodbenica izvoznica izvozi vse nove dele s potrdilom o sprostitvi v obratovanje, izdanim v skladu z njeno zakonodajo in postopki.

6. TEHNIČNA POMOČ

6.1. Pogodbenici po potrebi prek svojih pristojnih organov druga drugi na zahtevo zagotovita tehnično pomoč.

6.2. Vrste sodelovanja lahko vključujejo, vendar niso izključno naslednje dejavnosti:

6.2.1. ugotavljanje skladnosti

(a) spremljanje poskusov;

(b) izvajanje pregledov skladnosti in ustreznosti;

(c) pregledovanje poročil in

(d) pridobivanje podatkov;

6.2.2. spremljanje in nadzor:

(a) spremljanje inšpekcijskega pregleda prvega proizvoda pri delih;

(b) spremljanje kontrol posebnih postopkov;

(c) izvajanje vzorčnih pregledov proizvodnih delov;

(d) spremljanje dejavnosti pooblaščenih oseb ali odobrenih organizacij, navedenih v členu 3.5 Sporazuma;

(e) izvajanje preiskav pri težavah z obratovanjem ter

(f) ocenjevanje in nadziranje sistemov kakovosti proizvodnje.

Priloga B

Postopek za vzdrževanje

1. PODROČJE UPORABE

Ta postopek (v nadaljnjem besedilu: postopek) se uporablja za vzajemno priznavanje ugotovitev na področju vzdrževanja zrakoplovov za zrakoplove in komponente, namenjene namestitvi na zrakoplove.

2. VELJAVNA ZAKONODAJA

Pogodbenici se dogovorita, da za namene tega postopka skladnost z veljavno zakonodajo, ki se nanaša na vzdrževanje ene pogodbenice, in regulativnimi zahtevami, opredeljenimi v Dodatku B1 k temu postopku, pomeni skladnost z veljavno zakonodajo druge pogodbenice.

Pogodbenici se dogovorita, da za namene tega postopka prakse in postopki certificiranja pristojnih organov posamezne pogodbenice pomenijo enakovredno dokazilo skladnosti z zahtevami, navedenimi v prejšnjem odstavku.

Pogodbenici se dogovorita, da za namene postopka zadevni standardi pogodbenic, ki se nanašajo na licenciranje vzdrževalnega osebja, veljajo za enakovredne.

3. OPREDELITEV POJMOV

Za namene tega postopka imajo naslednji izrazi naslednje pomene:

(a) „zrakoplov“ pomeni kateri koli stroj, ki lahko v zraku dobi podporo zaradi reakcij zraka, ki niso reakcije zraka z zemeljskim površjem;

(b) „komponenta“ pomeni kateri koli motor, propeler, del ali napravo;

(c) „veliki zrakoplov“ pomeni zrakoplov, opredeljen kot letalo z največjo vzletno maso nad 5 700 kg, ali helikopter z več motorji, in

(d) „modifikacija“ pomeni spremembo, ki vpliva na konstrukcijo, konfiguracijo, delovanje, okoljske značilnosti ali operativne omejitve proizvoda civilnega letalstva.

4. SKUPNI SEKTORSKI ODBOR ZA VZDRŽEVANJE

4.1. Sestava

4.1.1. Ustanovi se skupni sektorski odbor za vzdrževanje. Ta odbor vključuje predstavnike obeh pogodbenic, ki so na poslovodni ravni odgovorni za:

(a) potrjevanje organizacij za vzdrževanje;

(b) uveljavljanje zakonodaje in standardov v zvezi z organizacijami za vzdrževanje;

(c) notranje standardizacijske preglede ali sisteme nadzora kakovosti.

4.1.2. V ta odbor je mogoče povabiti katero koli drugo osebo, o kateri se skupaj odločita pogodbenici in ki lahko olajša izvajanje mandata skupnega odbora za vzdrževanje.

4.1.3. Skupni sektorski odbor za vzdrževanje sestavi poslovnik.

4.2. Mandat

4.2.1. Skupni sektorski odbor za vzdrževanje se sestane vsaj enkrat na leto, da zagotovi učinkovito delovanje in izvajanje tega postopka ter med drugim:

(a) ocenjuje regulativne spremembe posamezne pogodbenice za zagotovitev, da zahteve, podrobno določene v Dodatku B1 k temu postopku, ostanejo posodobljene;

(b) zagotavlja, da pogodbenici enako razumeta ta postopek;

(c) zagotavlja, da pogodbenici dosledno uporabljata ta postopek;

(d) rešuje kakršne koli razlike glede tehničnih vprašanj, ki izhajajo iz razlage ali izvajanja tega postopka, vključno z razlikami, ki se lahko pojavijo pri razlagi ali izvajanju tega postopka;

(e) organizira, kakor je to primerno, vzajemno sodelovanje ene pogodbenice pri notranji standardizaciji ali sistemu nadzora kakovosti druge pogodbenice;

(f) pripravlja, kakor je to primerno, predloge za skupni odbor glede sprememb tega postopka.

4.2.2. Kadar skupni sektorski odbor za vzdrževanje ne more rešiti razlik v skladu s pododstavkom 4.2.1(d) tega postopka, o tem obvesti skupni odbor in zagotovi izvajanje odločitve, ki jo sprejme ta odbor.

5. ODOBRITEV ORGANIZACIJE ZA VZDRŽEVANJE

5.1. Od vsake organizacije za vzdrževanje ene pogodbenice, ki jo je za opravljanje vzdrževalnih funkcij potrdil pristojni organ te pogodbenice, se zahteva, da ima dodatek k svojemu priročniku za vzdrževanje, da bi izpolnjevala zahteve, določene v Dodatku B1 k temu postopku. Ko se pristojni organ prepriča, da dodatek izpolnjuje zahteve iz Dodatka B1, izda dovoljenje, s katerim potrjuje skladnost z veljavnimi zahtevami druge pogodbenice in določa obseg nalog, ki jih organizacija za vzdrževanje lahko izvaja na zrakoplovu, registriranem v tej drugi pogodbenici. Tak obseg ratingov in omejitev ne presega obsega, ki ga vsebuje njen certifikat.

5.2. Dovoljenje, ki ga je izdal pristojni organ ene pogodbenice v skladu z odstavkom 5.1, je treba priglasiti drugi pogodbenici in pomeni veljavno dovoljenje za drugo pogodbenico brez dodatnega ukrepanja.

5.3. Priznanje certifikata o odobritvi v skladu z odstavkom 5.2 se uporablja za organizacijo za vzdrževanje na njenem glavnem sedežu poslovanja in tudi na drugih lokacijah, ki so opredeljene v zadevnem priročniku in jih nadzira pristojni organ.

5.4. Pogodbenici lahko pri izpolnjevanju svojih funkcij regulativnega spremljanja in nadzora zaprosita za pomoč upravo za civilno letalstvo tretje države, kadar je bilo dovoljenje obeh pogodbenic dano ali podaljšano z uradnim sporazumom ali ureditvijo s to tretjo državo.

5.5. Pogodbenica prek svojega pristojnega organa nemudoma obvesti drugo pogodbenico o vsaki spremembi področja uporabe dovoljenj, ki jih je izdala v skladu z odstavkom 5.1, vključno z vsako razveljavitvijo ali začasno ukinitvijo dovoljenj.

6. NESKLADNOST

6.1. Vsaka pogodbenica obvesti drugo pogodbenico o večjih neskladnostih s katero koli veljavno zakonodajo ali o kakršnem koli pogoju, določenem v tem postopku, ki ovira zmožnost organizacije, ki jo je odobrila ta druga pogodbenica, da izvaja vzdrževanje v skladu s pogoji tega postopka. Po takem obvestilu druga pogodbenica opravi potrebno preiskavo in v 15 delovnih dneh poroča pogodbenici priglasiteljici o kakršnem koli sprejetem ukrepu.

6.2. V primeru nesoglasja med pogodbenicama glede učinkovitosti sprejetega ukrepa lahko pogodbenica priglasiteljica zahteva od druge pogodbenice takojšnje ukrepanje, da organizaciji prepreči izvajanje vzdrževalnih funkcij na proizvodih civilnega letalstva pod njenim regulativnim nadzorom. Če druga pogodbenica takega ukrepa ne sprejme v 15 delovnih dneh od zahteve pogodbenice priglasiteljice, se pristojnosti, dodeljene pristojnemu organu druge

pogodbenice po tem postopku, začasno prekinejo, dokler zadeve zadovoljivo ne reši skupni odbor v skladu z določbami tega sporazuma. Dokler skupni odbor ne izda odločbe o zadevi, lahko pogodbenica priglasiteljica sprejme kateri koli ukrep, ki je potreben, da se organizaciji prepreči izvajanje vzdrževalnih funkcij na proizvodih civilnega letalstva pod njenim regulativnim nadzorom.

6.3. Za komunikacijo v skladu s tem oddelkom 6 so odgovorni tehnični predstavniki.

7. TEHNIČNA POMOČ

7.1. Pogodbenici po potrebi prek svojih pristojnih organov druga drugi na zahtevo zagotovita tehnično pomoč.

7.2. Vrste sodelovanja lahko vključujejo, vendar niso izključno naslednje dejavnosti:

(a) organizacije za vzdrževanje pod pristojnostjo katere koli pogodbenice spremljajo stalno skladnost z zahtevami, opisanimi v tem postopku, in poročajo o njej;

(b) izvajanje preiskav in poročanje o njih ter

(c) tehnična ocena.

Dodatek B1

Posebne regulativne zahteve

Priznanje organizacije za vzdrževanje, za katero je pristojna ena pogodbenica, s strani druge pogodbenice v skladu z oddelkom 5 tega postopka temelji na tem, da organizacije za vzdrževanje sprejmejo dodatek k svojemu priročniku za vzdrževanje, ki zagotavlja vsaj naslednje:

(a) izjavo o zavezanosti, ki jo podpiše trenutno odgovorni poslovodni delavec, da bo organizacija spoštovala priročnik in dodatek k njemu;

(b) da organizacija spoštuje delovne naloge strank, posebno pozornost pa posveča zahtevanim plovnostnim zahtevam, modifikacijam in popravilom ter zahtevi, da so vsi uporabljeni deli, ki so jih organizacije proizvedle ali vzdrževale, sprejemljivi za drugo pogodbenico;

(c) da je stranka, ki je izdala delovni nalog, dobila odobritev ustreznega pristojnega organa za kakršne koli podatke o načrtu pri modifikacijah in popravilih;

(d) da je sprostitev proizvoda civilnega letalstva v obratovanje skladna z veljavno zakonodajo in regulativnimi zahtevami;

(e) da se o vsakem proizvodu civilnega letalstva pod pristojnostjo druge pogodbenice, za katerega se ugotovi, da ni v plovnem stanju, poroča drugi pogodbenici in stranki.